

Li Andersson vas ym.

Talousarvioaloite määrärahan lisäämisestä ammatilliseen koulutukseen (190 000 000 euroa)

Eduskunnalle

Hallitus kohdentaa ammatilliseen koulutukseen 190 miljoonan euron säästön vuodesta 2017 lukien. Säästö toteutetaan määräämällä oppilasmuotoisen ammatillisen perusopetuksen rahoituksen perusteena oleva opiskelijamäärä 12,5 prosenttia järjestämislupien mukaista enimmäisopiskelijamäärää alhaisemmalle tasolle. Säästö kohdennetaan kokonaisuudessaan ammatillisen peruskoulutuksen kuntarahoitusosuuteen valtionosuusprosenttia muuttamalla.

Julkisuuteen tulleiden tietojen mukaan kunnat hakevat säästöjä lähinnä pienentämällä opiskelijamääriä ja vähentämällä henkilökuntaa. Henkilökunnan vähentämisestä seuraa ainakin kaksi asiaa: ryhmäkoot suurenevät ja lähiopetus vähenee. Ylisuuret ryhmäkoot heikentävät oppimista erityisesti kädentaitoja vaativissa opinnoissa. Lisäksi suuret ryhmäkoot ovat turvallisuusriski.

Lähiopetuksen väheneminen johtaa siihen, että työskentely ryhmässä vähenee. Hallituksen tavoitteena onkin keskittyä koulutuksessa yksilöön. Etenkin nuorten opiskelijoiden kohdalla ryhmään kuulumisen kuitenkin tukee opintojen etenemistä. Erityisen tärkeää se on maahanmuuttajien koulutuksessa ja kotoutuksessa. Ryhmätyöskentely on tärkeää myös sosiaalisten taitojen kehittämisessä.

Opiskelijamäärän leikkaaminen taas merkitsee aloituspaikkojen vähenemistä. Heikommin peruskoulussa pärjänneet nuoret eivät silloin pääse edes koulutukseen sisään. Nuorisotakuun hallitus on jo käytännössä leikannut pois. Näiden toimien seurauksena yhä suurempi joukko nuoria jää pelkän peruskoulun varaan ja syrjäytymisuhan alle.

Osassa kuntia ei tulla toteuttamaan hallituksen kaavailemia säästöjä. Esimerkiksi Helsingin sivistystoimen apulaiskaupunginjohtaja on todennut julkisuudessa, että säästöjä on mahdotonta toteuttaa lasten ja nuorten määrän lisääntyessä. Näin säästöt aiheuttavat koulutuksellista epätasa-arvoa maassamme, kun osassa kuntia niitä toteutetaan ja osassa ei.

Reformin aikataulu on lisäksi täysin epärealistinen. Ensinnäkin uudistukseen on lähdetty säästöt edellä, mikä jo itsessään linjaa tulevia valintoja. Toiseksi uudistuksesta saadaan nyt tietoja vain tiipoittain, sitä mukaa kuin suunnitelmat valmistuvat, mikä vaikeuttaa uudistuksen kokonaisarviointia. Olisi äärimmäisen tärkeää, että näin iso uudistus valmisteltaisiin huolella, eri tahoja kuunnellen.

Talousarvioaloite TAA 30/2016 vp

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta lisää 190 000 000 euroa momentille 29.20.30 valtionosuuteen ja -avustukseen ammatillisen koulutuksen käyttökustannuksiin sekä lisää momentin perusteluihin maininnan, että määräraha osoitetaan kuntarahoitusosuuteen.

Helsingissä 30.9.2016

Li Andersson vas
Paavo Arhinmäki vas
Kari Uotila vas
Matti Semi vas
Aino-Kaisa Pekonen vas
Anna Kontula vas
Silvia Modig vas
Hanna Sarkkinen vas
Markus Mustajärvi vas